

Aan de raad van de gemeente Olst-Wijhe.

Oordeelsvormende raadsbijeenkomst d.d.	6 november 2023	agendapunt 10
Raadsvergadering, d.d.	6 november 2023	agendapunt 14
<i>Portefeuillehouder</i>	Wethouder M. Blind	
Zaaknummer	29693-2023	
Datum B&W-besluit	17 oktober 2023	

Onderwerp
Voorstel tot het vaststellen van beleidsplan begraven en
begraafplaatsen 2024-2028 en instemmen met
kredietaanvraag.

BIJLAGEN:

- ☒ 1 Beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen Olst-Wijhe 2023 [Document-beheers verordening | Documentgegevens : Atos e-Suite \(olst-wijhe.nl\)](#)
- 2 Beleidsplan begraafplaatsen [Document-concept beleidsplan. Versie aug 2023 \(1\) | Documentgegevens : Atos e-Suite \(olst-wijhe.nl\)](#)

INLEIDING

Voor u ligt het beleidsplan voor begraafplaatsen in de gemeente Olst-Wijhe voor de periode 2023-2028. Onze gemeente kent 10 begraafplaatsen. Zeven hiervan zijn in beheer bij kerkelijke instellingen. De gemeente zelf heeft drie begraafplaatsen in beheer.

Het plan bevat de standpunten van het gemeentebestuur voor inrichting, beheer, onderhoud en gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen.

In 2014 is het vorige beleid- en beheerplan begraafplaatsen vastgesteld en aan de hand hiervan is de het beheer en onderhoud van de begraafplaatsen de afgelopen jaren uitgevoerd. Het beleidsplan van 2014 had een looptijd tot 2020. Inmiddels hebben er wijzigingen in de wetgeving plaats gevonden en zijn er maatschappelijke ontwikkelingen die vragen om op een aantal punten de wijze van begraven en gebruik van begraafplaatsen aan te passen.

In de wet op de lijkbezorging is vastgelegd wat de verplichtingen en taken zijn van de gemeente op gebied van begraven. De reikwijdte van dit plan valt daarmee samen met de noodzaak om aan deze wetgeving te voldoen. Hoe gemeenten invulling geven aan deze verplichting is aan de gemeenten zelf. Het beleidsplan geeft hiervoor de basis.

BEOOGD RESULTAAT

Geactualiseerd beleidskader voor beheer, onderhoud en exploitatie van de gemeentelijke begraafplaatsen.

KADER

Wet op de lijkbezorging
IBOR kwaliteitscriteria

ARGUMENTEN

Het huidige vigerende beleidsplan (gemeentelijke begraafplaatsen 2014-2019) is aan een actualisatie toe. Er zijn verschillende maatschappelijke en wettelijke ontwikkelingen die het wenselijk maken om het beleidsplan en de afgeleide beheer en proces afspraken hoe we omgaan met het begraven en begraafplaatsen tegen het licht te houden. Zo zijn er een aantal maatschappelijke tendensen die op dit moment nog onvoldoende in het huidige beleid zijn opgenomen. Het gaat hier bijvoorbeeld de mogelijkheid om ongebooren of te vroeg geboren kinderen een speciale plek te bieden of bijvoorbeeld begraven in een maar natuurlijke omgeving.

Daarnaast zien we een verschuiving van begraven naar meer cremen en het willen plaatsen van urnen of verstrooien van as en andere vormen van herdenken en gedenken van overledenen (bijvoorbeeld een

lichtjesavond of een klassiek concert) toekennen van andere functionaliteit aan de aula op begraafplaats Den Nul. Dit laatste in nauw overleg met een lokale ondernemer die mede bijdraagt een positieve exploitatie van het huidige gebouw.

Deze veranderende wensen hebben een invloed op de mate waarin de gemeentelijke begraafplaatsen door onze eigen inwoners worden gezien en gebruikt. De mate waarin de begraafplaatsen aansluiten bij de wensen van onze inwoners hebben invloed op de exploitatie van de begraafplaatsen en de hoeveelheid middelen die we beschikbaar hebben om deze wettelijke voorziening te kunnen beheren en onderhouden. Het laten aansluiten bij de behoeften van onze inwoners maakt dat investeren in onze actieve begraafplaatsen noodzakelijk blijft.

Bij de actualisering van het beleidsplan worden de meest relevante ontwikkelingen benoemt en meegenomen zoals bijvoorbeeld ook het hergebruiken van natuursteen van grafmonumenten bij verlopen grafrechten, of meer aandacht voor faciliteiten om ook langer op een begraafplaats te kunnen verblijven of speciale herdenkingsevenementen te kunnen organiseren (sanitaire voorzieningen en/of een pantry met koffie/thee).

Deze hebben effect op de inrichting, gebruik en beheer en onderhoud van de begraafplaatsen. Door het actualiseren van het beleidskader zijn ook de wettelijke verplichte administratieve processen weer aangescherpt waardoor er kansen ontstaan om de exploitatie efficiënter te maken door scherper inzicht op;

- Het verlopen/verlengen van grafrechten
- Plannen van plechtigheden
- Digitaliseren en beschikbaar maken van informatie (waardoor ondernemers ook buiten kantooruren al een voorlopige datum en tijd kunnen reserveren).

Gezien hoe de hoogte van de grafrechten die wij als Olst-wijhe hanteren zich verhouden tot buurgemeenten in de regio ligt het niet voor de hand om te streven naar een volkomen kostendekkend tarief. Hiermee zouden we een negatieve tendens in beweging kunnen zetten waardoor het gebruik van de voorziening eerder afneemt dan toeneemt. Een verbetering van de exploitatie zou gevonden moeten worden door;

- Een andere functionaliteit en beter gebruik van de aula.
- Meer plechtigheden aantrekken en daardoor een betere kosten-baten balans bereiken

DRAAGVLAK

Vrijwilligers op de begraafplaats.

Lokale ondernemers in de branche

FINANCIELE CONSEQUENTIES

Investerings

De beschreven maatregelen om de aantrekkelijkheid en functionaliteiten van de begraafplaatsen te verbeteren vragen de volgende investeringen. Waar mogelijk is ook aangegeven hoe een financiering van deze investeringen er zou kunnen uitzien.

Begraafplaats Wijhe.

- Inrichten grafveld natuurlijk begraven
- Inrichten grafveld en monument vroeggeboren kind
- Verbeteren entree en publicatiemogelijkheden
- Uitbreiden urnen muur

Totaal investering begraafplaats Wijhe

26.000 euro

Begraafplaats Den Nul.

- Aanpassen entree en publicatiemogelijkheden
- Geschikt maken aula als plek om op te baren
- Extra inrit ten behoeve van onderhoud
- Renovatie historische grafveld

Totale investering begraafplaats Den Nul 88.000 euro

Totale investering voor beide begraafplaatsen 114.000, - euro

De investeringen voor de aanpassingen voor het gebouw kunnen worden afgeschreven op een termijn van 15 jaar. Dit betreft een geraamde investering van 70.000 euro. De aanpassingen en herinrichtingen van de grafvelden, urnenmuren en entrees voor een termijn van 40 jaar. Dit betreft een investering van 44.000. Hierdoor bedragen de kapitaallasten voor beide investering ongeveer 7.477, - euro per jaar.

Waar	Wat	Investering	Termijn	Afschrijving	Rente	Kapitaallast
Wijhe	Veld	26.000	40	650	390	1.040
Den Nul	Veld	18.000	40	450	270	720
Den Nul	Gebouw	70.000	15	4.667	1.050	5.717
			Totaal	5.767	1.710	7.477

Tabel 1 (opbouw kapitaallast)

Baten

De nieuwe functionaliteit van de Aula op Den Nul heeft een geprognostiseerde gemiddelde Huuropbrengst van 20.000, -- euro per jaar bij 30 overledenen per jaar die gebruik maken van deze functionaliteit¹. Verwachting is wel dat er in de eerst paar jaar een aanlooperperiode nodig is om te komen tot de cijfers van 2021 zoals hierboven genoemd. Er is rekening gehouden met de helft van dit bedrag bij aanvang (2024) en een opbouw van 3 jaar tot het niveau 2021.

Door het verbeteren van de aantrekkelijkheid is de verwachting dat het aantal begrafenissen en bijzettingen van urnen jaarlijks zal gaan toenemen met 10 tot 20% komende jaren. Dit betekent een bescheiden groei van aantal plechtigheden met 4 tot 8 per jaar. Met de huidige tarieven betekent dit een groei van baten uit de grafrechten en bijdrage onderhoud van 16.000, -- tot 32.000, -- euro per jaar. Hier staat natuurlijk ook een grotere inzet van mensen tegenover. Waardoor netto positieve bijdrage aan het dekkingsverschil ten opzichte van huidige situatie tussen de 3.000 en 8.000 zal bedragen over 4 jaar

Overall betekent dit pakket maatregelen een stijging van de lasten met 7.477,- euro en geprognostiseerde verbetering van de baten komende jaren met een bedrag tussen de 12.000 euro en 19.000.

Dit levert een geprognostiseerde verbetering van de kostendekking op van +/- 58% in 2023 tot +/- 72% in 2026. Onderstaande tabellen geven een overzicht hoe we verwachten dat deze ontwikkelingen zullen gaan verlopen.

¹ Bron; informatie lokale ondernemer in de branche

		2022
Totale lasten begraafplaats		99.887
Totale baten begraafplaats		58.000 -
Verschil		41.887
Kostendekkenheid percentage		58,1

Tabel 1 (situatie 2022)

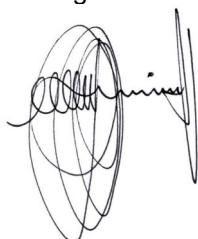
				2024	2025	2026
Totale lasten /jaar				107.364	107.364	107.364
Totale baten/jaar				70.000 -	74.000 -	77.000 -
Verschil				37.364	33.364	30.364
Kostendekkenheid percentage				65	69	72

Tabel 2 (prognose totale lasten en baten ontwikkeling na investeringen, prijspeil 2023)

VOORSTEL

- 1 De actualisatie van het beleidsplan met beheersverordening vast te stellen.
- 2 Het investeringskrediet voor 2023 toe te kennen en te verwerken in de begroting 2024 en verder.

Burgemeester en wethouders van Olst-Wijhe
de secretaris de burgemeester

drs. D.L.W. (Dries) Zielhuis

mr. Y.P. (Yvonne) van Mastrigt

Informatie in te winnen bij:
Bert Denekamp
Telefoonnummer: 14 0570

